

Таблиця 2 - Шляхи здійснення професійного шахрайства

Види професійного шахрайства	Частка випадків, %	Середні втрати, дол. США
Незаконне привласнення активів	89	120 000
Корупція	48	200 000
Фальсифікація фінансової звітності	5	766 000

Випадки привласнення активів передбачають, що працівник краде або неправомірно використовує ресурси організації-роботодавця. Це, безумовно, найпоширеніша категорія професійного шахрайства, яка трапляється у 89% випадків. Ці випадки також спричиняють найнижчий середній розмір збитків - 120 000 доларів США на один випадок. Майже половина випадків (48%) були пов'язані з корупцією в тій чи іншій формі. Середній розмір збитків у цих справах становив 200 000 доларів США на одну справу. Шахрайство з фінансовою звітністю, коли зловмисник навмисно вносить суттєві викривлення або пропуски у фінансову звітність організації, було найменш поширеною категорією (5% схем), але також спричинило найбільші середні збитки (766 000 доларів США на одну справу).

Список використаних джерел

1. Association of Certified Fraud Examiners. URL: <https://www.acfe.com/about-the-acfe>.
2. Occupational Fraud 2024: A Report to the Nations. URL: <https://www.acfe.com/-/media/files/acfe/pdfs/rtn/2024/2024-report-to-the-nations.pdf>.

Малюта В. В.,

здобувач вищої освіти 1 курсу освітнього рівня «Магістр»

Науковий керівник: **Єрмолаєва М. В.,**

канд. екон. наук, доцент

кафедри обліку і оподаткування

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Капітальний ремонт основних засобів - важлива частина системи управління активами підприємства, яка потребує чіткого облікового підходу. Формування відповідної облікової політики забезпечує прозорість, достовірність фінансової звітності та раціональне використання ресурсів.

Для вибору підходів до формування облікової політики підприємства щодо ремонтів основних засобів необхідно чітко розуміти сутність капітальних ремонтів та їх роль у підвищенні ефективності діяльності матеріально-технічної бази підприємства. Так, на відміну від поточного, капітальний ремонт передбачає усунення значних пошкоджень, відновлення первісних характеристик об'єкта або його модернізацію. Метою проведення капітального ремонту є продовження строку експлуатації, покращення технічного стану чи функціональних можливостей основних засобів.

Облікова політика підприємства відносно капітального ремонту основних засобів повинна містити наступне:

- критерії віднесення витрат до капітального ремонту;
- порядок документального оформлення капітального ремонту;
- систему затвердження рішення керівником;
- правила розподілу витрат між поточним і капітальним ремонтом та граничні суми витрат для розмежування;

- характеристику обраної системи обліку – витрати на ремонт відображаються на окремому рахунку чи відбувається капіталізація вартості відремонтованого об'єкта. При цьому слід зауважити, що підприємство може капіталізувати витрати лише у випадках, коли після проведення ремонтних робіт об'єкт значно поліпшено і підвищуються майбутні економічні вигоди від подальшої експлуатації цього об'єкта [1].

Підвищення економічних вигод через капітальний ремонт відбувається за рахунок:

- збільшення потужності після проведення ремонтних робіт;
- продовження терміну експлуатації об'єкта;
- покращення технічних характеристик;
- зменшення витрат на утримання об'єкта в майбутньому.

Тобто внаслідок проведеного ремонту відбувається не просто відновлення первісного стану, а істотна модифікація активу [2].

В наказ про облікову політику підприємства слід внести такі пункти щодо обліку ремонтів:

- затвердження кошторисів на ремонти та план-графік їх проведення;
- призначення осіб, відповідальних за проведення ремонтів;
- особливі умови внаслідок воєнного стану, зокрема можливість відстрочки капіталізації до моменту фактичного завершення робіт;
- ведення реєстрів проведених ремонтів.

Запровадження воєнного стану через повномасштабну агресію РФ внесло свої корективи у формування облікової політики щодо ремонтів необоротних активів. Так багато підприємств стикнулися з проблемами втрати частки власних необоротних активів або об'єкти отримали значні пошкодження внаслідок бойових дій. При цьому можна виділити такі

особливості воєнного стану, які суттєво впливають на формування облікової політики підприємства щодо основних засобів:

- внаслідок руйнування активів значно ускладнюється планування ремонтів;

- досить часто ремонти здійснюються без наявності первинних документів;

- з'явилися можливості фінансування ремонтів за кошти грантів, резервів або страхових виплат.

В обліковій політиці при цьому слід передбачити процедури оперативного реагування та адаптації дій до форс-мажорних обставин.

Облікова політика щодо капітального ремонту основних засобів є складовою фінансової стратегії підприємства. Вона має бути адаптованою до змін у законодавстві, господарському середовищі та технічних умовах експлуатації. Правильне формулювання політики дозволяє уникнути суперечок із контролюючими органами та забезпечує ефективне управління активами [3].

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : наказ МФУ від 27.04.2000 р. №92 ; станом на 29.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.

2. Прийдак Т.Б., Тютюнник С.В., Лега О.В., Єрмолаєва М. В., Яловега Л.В. Основні засоби за міжнародними та національними стандартами: облік, відображення в звітності та оподаткування. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №9. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14995865>.

3. Лега О.В., Прийдак Т.Б., Яловега Л.В., Єрмолаєва М.В., Сіренко О.В. Облікова політика та податкові ризики: сучасні рішення для бізнесу. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №9. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15031740>.

Матрос О. М.,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Уманський національний університет

м. Умань

НЕОБХІДНІСТЬ НОВОЇ ПОДАТКОВОЇ ПАРАДИГМИ ДЛЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Сучасна система оподаткування малого бізнесу в Україні перебуває в точці глибокого структурного конфлікту між фіскальними потребами держави та об'єктивними можливостями суб'єктів підприємництва здійснювати свою діяльність у межах легального поля. З одного боку,